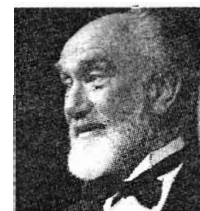

KULTUR

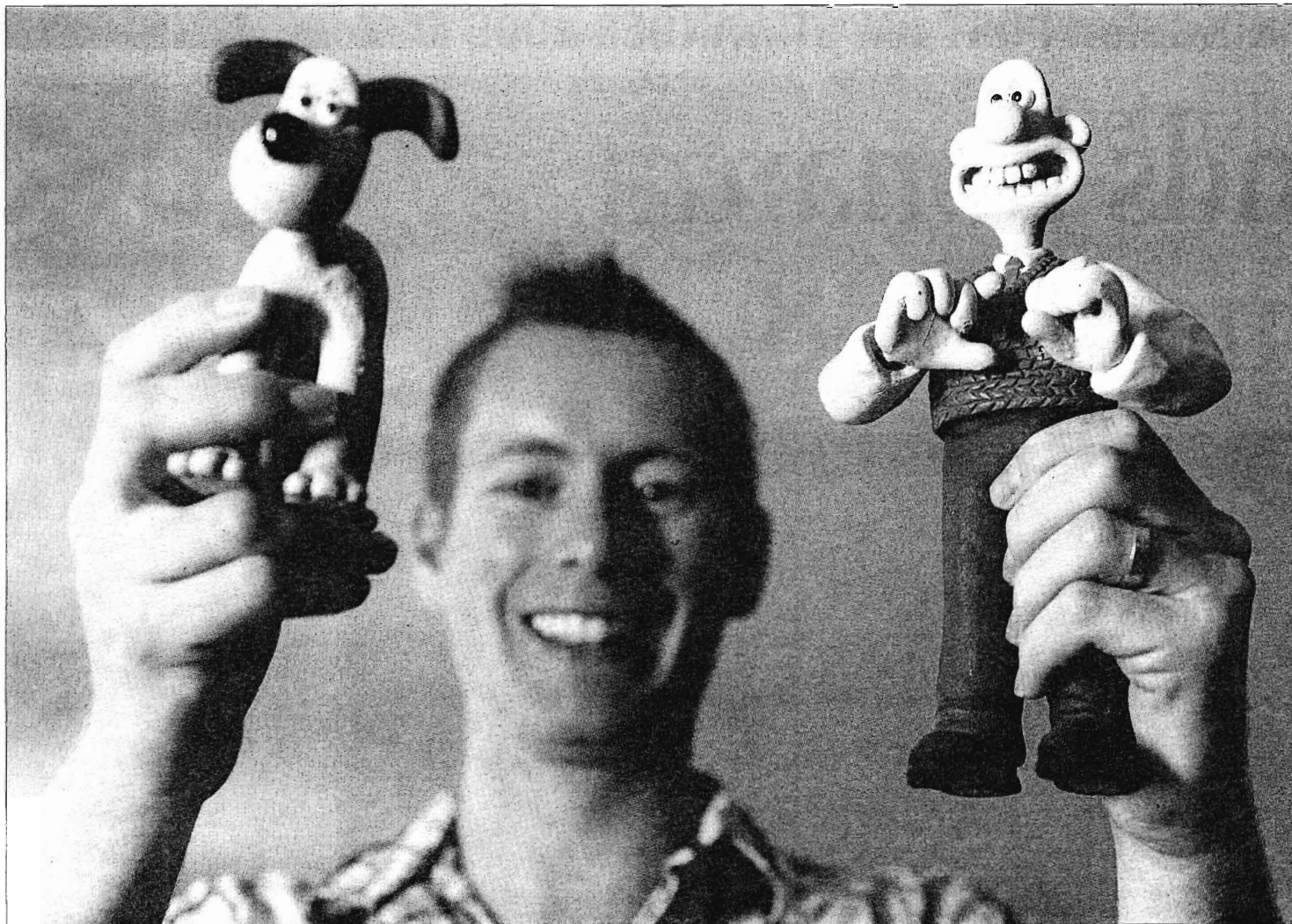
Leder: Kjetil Wold. Tlf. 05150. Epost: kultur@aftenbladet.no

85-åring om Hamlet

TIL KONSERTHUSET: Skuespillerveteran Espen Skjønberg inntar Stavanger konserthus lørdag 3. oktober. Forestillingen heter «Espen Skjønberg – om Hamlet». I denne annerledes og svært nære rammen forteller Skjønberg om debutrollen som Hamlet og andre historier fra et langt sceneliv. Skjønberg startet karrieren som skuespiller ved Stavanger Teater i 1945. Han er nå 85 år gammel.

JAZZY FRA STREISAND: Barbra Streisand holder koken. Nå er den amerikanske sangerinnen klar med nytt album: «Love is the answer». Her samarbeider Streisand med blant andre jazzartisten Diana Krall og hennes kvartett.

VASKEKTE OG DYRE: Her er de vaskekte Wallace & Gromit-figurene, på kinoen i Sandnes. Animatør Merlin Crossingham ble spurt om prisen. – Tja, har du 20-30.000 pund, så kan vi diskutere det, sier han og ler.

Med fluer – i regn!

Hjørdis Smedvig
Journalist

SKRÅBLIKK

I ETT KAST: Skal man forstå det: I timevis kan de stå der ved elvebredden og kaste og kaste med sine velsorterte fluer, mebrakt i boks – i alle regnbuens farger. En for grått vær. En for regnvær. En for solskinn. Og så flere sorter for hvilket humør man regner med at laksen befinner seg i akkurat den dagen.

Det er noe fredelig over en laksefisker. Men er han eller hun så tålmodige som de ser ut til? Er det heller en prøvelse man hvert år tar som en slags botsøvelse:

NÅ SKAL jeg holde ut. I fire timer, minst, skal jeg stå her og kaste. Uansett om det højer ned eller ei. Hva er vel mer forfriskende enn kaldt vått vann som renner fra sydvesten og ned i nakken?

Men hva kan man ikke tenke på mens man står der.

– Håndverk gutter!

– Hemmeligheten bak Wallace & Gromit er godt håndverk og lidenskap for animasjon, sier Merlin Crossingham.

CARTOON FORUM

Leif Tore Lindø tekst
Jonas Haarr Friestad foto

GURU: Merlin Crossingham er ingen hvem som helst. Han har laget blant annet «Wallace & Gromit»-filmene og «Flukten fra hønsesgården», animasjonsfilmer med enorm suksess. Som animator har han hatt fingrene i noen av de mest kritikerroste og publikumsvinnende animasjonsfilmene som er laget. En animasjonsguru, som har lært av andre guruer på feltet. Selv mener han hemmeligheten ligger i to helt enkle, og samtidig enormt vanskelige, faktorer:

– Håndverk og lidenskap. Animasjon er først og fremst et håndverk. Omtrent som å være snekker. Det begynner med håndverket. Kan du det, og har lidenskap for det, så kan du bli god. Virkelig god, sier Crossingham til Aftenbladet.

■ Mannen bak «Wallace & Gromit» i Sandnes i går

HEMMEIGHETEN: Selskapet han jobber i – Aardman – har også barne-tv-suksesser som «Sauen Shawn» og en rekke kjente reklamefilmer på samvittigheten.

I går var han i Sandnes for å fortelle om animasjon og hvordan Aardman jobber fram suksessene. I salen satt i hovedsak skoleelever.

– Det er enkelt å lage animasjon nå. Dataprogrammer gjør at alle kan lage en liten film. Men å lage en god film er like vanskelig nå som da jeg startet for snart 20 år siden. Du må forvandle en klump med leire eller en tegning til følelser, uttrykk og stemninger.

” Hvis du har en god idé, men ikke legger hjertet ditt i håndverket, da er det bare en klump med leire. Hemmeligheten bak «Wallace & Gromit» tror jeg ligger i kombinasjonen av håndverk og lidenskap.

Merlin Crossingham, «Wallace & Gromit»-skaper

Og hvordan gjør man det? Crossingham røper litt av Aardmans metode.

– Animatorerne må være skuespillere og overføre dette til figurene. Vi lar ofte våre animatorer spille ut scener, tar det opp på video, og ser om det er noe i deres bevegelser, ansiktsuttrykk og lignende vi kan bruke.

For Crossingham handler animasjon først og fremst om kreativitet og den originale ideen – i tillegg til håndverk.

– Hvis du har en god idé, men ikke legger hjertet ditt i håndverket, da er det bare en klump med leire. Hemmeligheten bak «Wal-

lace & Gromit» tror jeg ligger i kombinasjonen av håndverk og lidenskap. Filmene er ikke «teknisk glatte», men vi har lagt hjerte ned i å forvandle klumper av leire til figurer med følelser.

DET STØRSTE I VERDEN: Wallace & Gromit-figurene var med til Sandnes. De lå i en spesialkoffert som så ut til å tåle et middels atomangrep. Da Gromit viste seg i kinosalen kom det spontan applaus fra de frammøtte. Og da Crossingham og figurene skulle fotograferes brøt produsent i Phantomfilm Gaute Aadnesen – som fikk holde figurene en stund – ut i særdeles profane ordelag som vi ikke skal gjengi.

– Jeg holder dem faktisk i hendene. Dette er større enn... ja, akkurat nå er det det største i verden, sa han.

Merlin Crossingham var britisk beskjeden.

– Yeah, well, they're ok. It's craft.

leif.tore.lindo@aftenbladet.no

Til og med dikte, kan man. Og om kveldene, i godt lag, er det tid for alle de gode fiskehistoriene.

Nå er selv en reke forbudt – på kroken. Det skal bare være fluer.

Kunsten å kaste er en vitenskap. På den kan man kjenne en skikkelig fisker.

Det er noe fredelig over en laksefisker. Men er han eller hun så tålmodige som de ser ut til?

BYTTET HOLDER seg sjeldent på land. De mest bisarre historier forefinnes om hva fluefiskere har svært i stand til å fiske: Gamle sko. Druknet and. Sprukne bøtter. For ikke å snakke om når fiskeren får et firbent eller torent dyr på kroken. Langt verre enn å ha en surrende flue rundt hodet er å bli fluefisket. Det kan hende at selv den mest erfarne fluefisker kaster skjevt. Da helst under sterk bris med kuling i kastene.

Stilheden. Naturen. Jo, det kan forstås. Og heldigvis biter ikke myggen lenger. Det er da man kan bli lettere lyrisk. Jeg siterer velvilligst: *En gren glir stille i elven / kanskje inntil en enslig blank laks / den fiskeren lenges mot, skjelve n/ mens han drømmer om lykke og flaks.*

Skitt fiske – til alle fluefiskere!